

MLYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIAZKU MŁYNARZY POLSKICH

Redakcja i Administracja: Warszawa, Nowy Świat 70, skrz. poczt. 68, tel. 277-45.

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

Warunki prenumeraty:

{ Dla członków Zw. Mł. Pol.	kwartalnie	4 zł.
{ Dla nie członków	" "	6 " "

Ogłoszenia: Okładka — $\frac{1}{1}$ str. 75 złp., $\frac{1}{2}$ str. 39 złp., $\frac{1}{4}$ str. 21 złp. Ogłoszenia przed tekstem — $\frac{1}{1}$ str. 72 złp., $\frac{1}{2}$ str. 37 złp., $\frac{1}{4}$ str. 20 złp., $\frac{1}{8}$ str. 12 złp., $\frac{1}{16}$ str. 6 złp. W tekście o 50 proc. drożej. Margines — 15 złp. Ogłoszenia za tekstem — $\frac{1}{1}$ str. 70 złp., $\frac{1}{2}$ str. 36 złp., $\frac{1}{4}$ str. 19 złp., $\frac{1}{8}$ str. 10 złp., $\frac{1}{16}$ str. 5 złp. Drobne — 10 gr. pol. od słowa. Poszukującym pracy 50 proc. ustępstwa. — Załączniki do całego nakładu od umowy.

**DLA STAŁYCH OGŁOSZEŃ
ODPOWIEDNI RABAT.**

Konto czekowe Zw. Młyn. Pol. i Red. „Młynarza Polskiego” w P. K. O. № 1615.

Członkowie i prenumeratorzy!
Niezwłocznie regulujcie swoje należności.

ANTRACYT - Doniecki

może dostarczyć w każdej ilości:

CENTRALA HANDLOWA
MŁYŃARZY POLSKICH Sp. Akc.

w Warszawie, Nowy-Świat 70. Telefon 222-92 i 107-51.

oraz w Piotrkowie, Rynek Trybunalski 4, telefon 130.

Worki, plandeki
poleca
nattaniej
A. Malanowski
Warszawa
Nowy-Swiat 53.

Walce młyńskie utwardzone, Tryby daszkowe,
Tarcze do śrutowników, Transmisje.

wykonywa

Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza

ST. WEJGT i S-ka

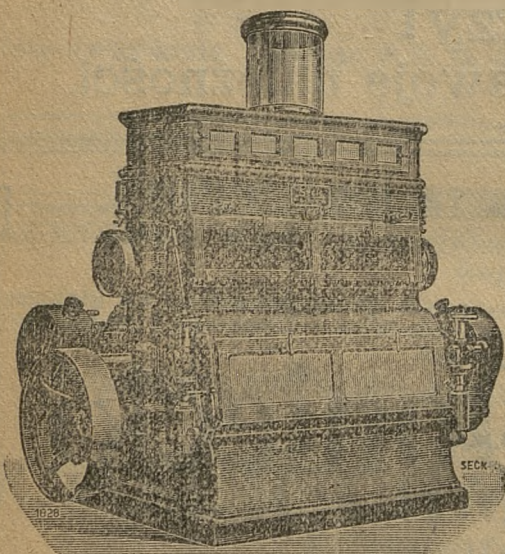
w Łodzi, ul. Senatorska 22.

Telefon 2-87.

Adres telegraficzny „Weigtes-Łódź”.

Zakłady Budowy Młynów i Fabryka Maszyn

Bracia SECK

Budowa i przebudowa młynów, spichrzów
zbożowych, suszarni zboża, elewatorów,
słodowni i urządzeń do usuwania kurzu.

Dostawa wszelkich maszyn młyńskich.

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę

inż. MICHAŁ GRABSKI

w Warszawie, ul. Poznańska № 23, róg Wspólnej

Telefon 148-98.

Józef Lewiński

WŁOCŁAWEK
z. Warszawska

FABRYKA KAMIENI MŁYŃSKICH

poleca znakomitej dobroci:

Kamienie Francuskie Naturalne

złożone z oddzielnych sztuk oryginalnego francuskiego La Ferté kwarcu

KAMIENIE SZTUCZNE:

Kwarcowe z najlepszego francuskiego kwarcu.

Kwarcowo-Szmerglowe i Szmerglowe.

KAMIENIE PIASKOWE SZTUCZNE.

Zakłady Budowy Młynów i Fabryka Maszyn

AMME, GIESECKE & KONEGEN

Tow. Akc. w Brunświku

Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę:
Inżynier W. Niemann.

Warszawa, ul. Chłodna 26 m 6. Tel. 283-20.

Adres telegraficzny: Muehlenbau — Warszawa.

Budowa i przebudowa młynów wszelkich typów.

Budowa spichrzów, silosów zbożowych, suszarni, transporterów, tak mechanicznych, jak pneumatycznych.

Turbiny wodne dla wszystkich spadów i wydajności.

Wszelkie maszyny młyńskie światowej marki AGK.

U W A G A! W przedsiębiorstwach poważnych podejmujemy się budowy na własny koszt.

ZAPROSZENIE.

Wystawiamy na Targach Wschodnich
we Lwowie od 5 do 15 września r. b.

Mlewnik podwójny Sito płaskie 4-działowe Czyszczarkę Turbinę Francisa

w Centralnym Pawilonie Targów
Wschodnich.

Prosimy uprzejmie wszystkich właścicieli i kierowników
młynów oraz fachowców w dziedzinie młynobudownictwa
o odwiedzenie naszej koji

z poważaniem

TOW.
AKC.

„MŁYNOTWÓRNA”

WARSZAWA

ŁÓDŹ

ROGOŹNO, Pozn.

MARKA FABRYCZNA.

**NAJLEPSZA SZWAJCARSKA
GAZA JEDWABNA
FABRYKI
ALBERT WYDLER
ZÜRICH
SZWAJCARJA**

Od wielu
dziesiątków lat
najdoskonalszy
wyrób.

Najcieńsza,
Najtrwalsza
gaza.

Najkorzystniej-
sza w użyciu.

Ceny
przystępne.

SKŁADY FABRYCZNE wszystkich używanych numerów i gatunków
W FABRYCE MASZYN I KAMIENI MŁYŃSKICH

ŁĘGIEWSKI i HARTWIG

Warszawa-Praga, ul. Szeroka № 11.

i w **CENTRALI HANDLOWEJ MŁYNARZY POLSKICH, Sp. Akc.**

Warszawa, ul. Nowy Świat № 70, telefonu № 222-92.

Oddział w Piotrkowie, Rynek Trybunalski № 4.

Dział prawno-informacyjny.

Z państw. szkoły przem. w Bydgoszczy.

Jak to już donosiliśmy kilkakrotnie, w państw. szkole przem. w Bydgoszczy istnieje wydział młynarski, mający na celu fachowe wykształcenie młynarzy.

Obecnie podajemy dalsze wiadomości o szkole, jakie nam nadesłała Dyrekcja tej uczelni.

Czteroletni kurs podzielony jest na 8 semestrów, z których siódmy semestr przeznaczony jest dla odbycia gruntownej praktyki zawodowej poza szkołą.

Ilość kandydatów przyjmowanych na pierwszy kurs wspólny (cukrownictwo i młynarstwo), od 45 do 50. Szkoła posiada własną burzę, w której uczniowie korzystają z lokalu, światła i opał.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowana specjalna kuchnia dla uczniów szkoły.

Poniżej podajemy, dla zorientowania się, plan nauk, który obejmie następujące przedmioty:

	Kurs 1.	Kurs 2.	Kurs 3.	Kurs 4.
Religia	1	1	1	—
Język Polski	3	2	2	—
Historja Polski i Geografja	3	2	2	—
Język obcy	2	2	2	—
Matematyka	8	6	—	—
Nauka o rzutach	2	—	—	—
Fizyka techniczna z ćwiczeniami	5	4	—	—
Chemja z ćwiczeniami	6	2	—	—
Gimnastyka i higjena ogólna i zawodowa	2	2	—	—
Mechanika techniczna; wytrzymałość materiałów	—	5	3	—
Szkicowanie i kreślenie obiektów maszyn nowych z natury	4	2	—	—
Części maszyn z obliczeniami	—	—	3	—
Kotły i silniki parowe, silniki wodne	—	—	9	—
Elektrotechnika	—	—	2	2
Technologia metali i drzewa	2	2	—	—
Kolejki i środki transportowe	—	—	—	2
Budownictwo przemysłowe	—	4	2	—
Miernictwo	—	—	—	3
Prawoznawstwo	—	—	—	5
Rachunkowość ogólna i fabryczna	—	—	—	3
Organizacja pracy, kontrola fabryczna i kalkulacja	—	—	—	3
Propedeutyka przemysłów rolnych	2	—	—	—
Botanika i uprawa ziemiopłodów	2	—	—	—
Technologia gorzelnictwa z laborat.	—	—	2	—
Towaroznawstwo zbożowe	—	4	—	—
Technologia młynarstwa z laboratorji	—	4	7	6
Budowa i urządzenie młynów	—	—	5	8
Piekarstwo	—	—	—	3
Urządzenie elewatorów i przechowywanie zboża	—	—	—	3
Ogólne analizy techniczne	—	—	2	3

Razem godzin tygodniowo: 42 42 42 42

Listy zastawne i obligacje.

Zaaprobowane na posiedzeniu rady ministrów rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej upoważnia ministra skarbu do udzielania poręki (gwarancji) państwowej do sumy 500 milionów zł. dla na-

stępujących zobowiązań: 1) zobowiązań Tow. kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych z tytułu wydawania listów zastawnych: a) które znajdują pokrycie w pierwszej połowie wartości przynoszonych stały dochód nieruchomości wiejskich i miejskich, na których hipotekę udzielono pożyczki i ustanowiono prawo zastawu dla tych listów; b) mają oznaczony okres umarzania, lub są terminowe i c) wydawane są pod nadzorem rządowym zgodnie z warunkami, zatwierdzonemi przez ministra skarbu dla każdej instytucji, emitującej listy zastawne z osobna. 2) Zobowiązań zapłaty kapitału i odsetek obligacji, wypuszczanych na cele budowy i początkowego zaopatrzenia linii kolejowych normalno-torowych dla użytku publicznego. 3) Zobowiązań zapłaty kapitału i odsetek obligacji, wypuszczonych przez ciała samorządowe na budowę nowych i ulepszenie istniejących urządzeń użyteczności publicznej oraz wnoszenie i rozszerzenie budowli mieszkalnych. 4) Zobowiązań osób fizycznych i prawnych zabezpieczonych: a) w pierwszej połowie szacunku nieruchomości, ustalonego przez komisję rządową i b) zastawem towarów, przeznaczonych na wywóz do wysokości 50 proc. ceny rynkowej tych towarów.

O biurach pośrednictwa pracy.

W dniu 9 sierpnia r. b. weszła w życie ustawa o społecznym pośrednictwie pracy.

Na mocy tej ustawy prawo wykonywania pośrednictwa pracy mają organizacje o charakterze niezarobkowym.

Przy wykonywaniu pośrednictwa pracy związek musi wyodrębnić z ogólnej swej biurowości specjalny dział pod nazwą: „Społeczne biuro pośrednictwa pracy“ i prowadzić oddzielną od innych spraw związku biurowość, ponadto musi wyznaczyć kierownika odpowiedzialnego za biuro. Na dwa tygodnie przed rozpoczęciem czynności związek winien zawiadomić o powstaniu biura Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, wskazać kierownika i oświadczyć, czy pośrednictwo pracy ma być uprawiane tylko dla członków związku, czy też i dla osób postronnych.

Związki wykonywujące pośrednictwo pracy, kierownik biura oraz jego pracownicy, jak również osoby prowadzące z niemi jedno gospodarstwo domowe, nie mogą jednocześnie zajmować się prowadzeniem: hoteli, pokojów umeblowanych, handlu odzieżą, sprzedaży losów loterii i kart okrętowych, wymiany pieniędzy, lombardów, sprzedaży alkoholu, jadłodajni i handlu żywnością, ma się rozumieć, o ile prowadzą je nie jako instytucje społeczne, lecz dla celów zarobkowych.

Społeczne biura pośrednictwa pracy nie mają prawa pobierać od poszukujących pracy żadnych opłat, wpisowych lub kaucji, mogą jedynie, o ile uznają to za stosowne pobierać od pracodawców opłaty w wysokości 5 proc. pierwszego miesięcznego zarobku osoby przyjętej do pracy przez biuro. Te 5 proc. nie powinny być przez pracodawcę odliczane od pensji pracownika. Zebrane w ten sposób fundusze służyć mogą tylko na wydatki związane z utrzymaniem biura i na pensje kierownika i pracowników. Społeczne biura pośrednictwa pracy

winny prowadzić rejestr poszukujących pracy oraz wolnych miejsc, przyczem przy skierowywaniu poszukujących pracy na wolne miejsca winna być uwzględniona kolejność zgłoszeń kandydatów.

Co miesiąc biuro winno przysyłać do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy sprawozdanie ze swej działalności za miesiąc ubiegły.

Conajmniej raz na pół roku Państw. Urz. Pośr. Pracy przeprowadza rewizję w społecznym biurze pośrednictwa pracy.

Umowy sprzedaży lub przyrzeczenie sprzedaży.

W Dz. Ustaw № 69, poz. 669 z r. b. ukazała się ustawa Pana Prezydenta w przedmiocie umów sprzedaży lub przyrzeczenia sprzedaży nieruchomości na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Wedle tej ustawy, wszelkie umowy sprzedaży lub przyrzeczenia sprzedaży nieruchomości ziemskich, zawarte przed dniem 1 stycznia 1924 r., obowiązują sprzedawcę i nie mogą być jednostronnie na jego żądanie rozwiązane, o ile będąc przedmiotem umowy nieruchomość została przez sprzedawcę oddana nabywcy w posiadanie na zasadzie powyższych umów również przed dniem 1 stycznia 1924 r. Jeżeli sprzedawca uchyla się od zawarcia aktu notarialnego sprzedaży, sąd na żądanie nabywcy uzna umowę za przenoszącą na nabywcę prawo własności nieruchomości, będącej przedmiotem umowy. Sprzedawcy przysługiwać będzie prawo poszukiwania od nabywcy reszty umówionej sumy sprzedażnej wraz z odsetkami od dnia objęcia w posiadanie nieruchomości.

Nabywcy przysługuje prawo żądania rozłożenia niedopłaconej części szacunku na czas do 5 lat w równych ratach rocznych.

Prawo wytaczania powództw na podstawie ustawy niniejszej gaśnie po upływie lat trzech od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Podatek majątkowy.

W Dz. Ustaw Nr. 73, poz. 714 z r. b. ukazała się ustawa P. Prezydenta o sposobie zapłacenia podatku majątkowego przez płatników, posiadających majątki (nieruchomości) ziemskie, związane ograniczeniami własności, w drodze sprzedaży tych majątków.

Na uiszczenie podatku majątkowego przez płatników, posiadających ordynarje lub majątki (nieruchomości) ziemskie, związane wzięciem substytucji powierniczej, albo innemi ograniczeniami własności, stale od tych majątków (nieruchomości) przywiązani, zezwala się na sprzedaż z tych majątków w drodze parcelacji części obszarów użytków rolnych, a to bez względu na szczegółowe postanowienia ustawowe, statutowe lub umowne ograniczające prawo rozporządzalności danym majątkiem ziemskim (nieruchomością ziemską).

Kredyt dla przemysłu polskiego.

Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego ma zawrzeć umowę z grupą finansową amerykańską na realizację 15-letnich listów zastawnych Towarzystwa po kursie 72%.

Podług dokonanych obliczeń pożyczki zaciągnięte w Towarzystwie Kredytowym i zrealizowane przez tę grupę kalkulować się będą przemysłowcom naszym po 12% rocznie w ciągu pierwszych pięciu

lat, przez następne 10 lat dochodzić będzie do tego amortyzacja długu, tak, iż łącznie oprocentowanie i spłata długu wynosić będzie około 20%.

Przedterminowa spłata pożyczki w całości lub w części może być dokonywana listami zastawnymi tegoż Towarzystwa w nominalnej ich wartości.

Wysokość pożyczki wynosi 5 milionów dolarów.

Zw. Młyn. Pol. może uzyskać z tej sumy pewną kwotę dla swoich członków (tylko młyny duże), lecz do tego niezbędne jest otrzymanie przez nas od kilku przedsiębiorstw wypowiedzenia chęci na uzyskanie tej pożyczki.

Po otrzymaniu kilku takich zgłoszeń Związek zwróci się do Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego, aby przyznał odnośną kwotę dla przemysłu młynarskiego.

Dodać należy, iż grupa finansistów amerykańskich pragnęła 35% pożyczki pokryć towarami (surowce, maszyny i t. p.), lecz Towarzystwo Kredytowe na ten warunek nie chciało się zgodzić, wobec czego Amerykanie oddadzą te 35% do dyspozycji Towarzystwa.

Który z większych młynów pragnąłby skorzystać z tej pożyczki, zechce nadesłać do Związku Młyn. Pol. swoje zawiadomienie ze wskazaniem wysokości pożyczki.

Dodajemy wreszcie, że pożyczka nie może przekraczać 35% wartości przedsiębiorstwa.

Pomoc na odbudowę.

W „Dz. Ustaw” № 70, poz. 680 z r. b. ukazało się rozporządzenie № 2 Min. Rob. Publ. i Skarbu w porozumieniu z Min. Spr. Wewn. i Sprawiedliwości o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych.

Pomoc państwową udzielana będzie tylko na faktyczną budowę. W razie wykonania już częściowej budowy, pomoc ograniczona zostanie jedynie do pozostałej odbudowy.

Wysokość pożyczki na odbudowę ma być ustalona na podstawie operatów byłych komisji szacunkowych, w braku tych na podstawie badań referenta odbudowy.

Pragnąc uzyskać pożyczkę, należy wnieść podanie do tego starostwa, w którego okręgu znajdują się uszkodzone budynki.

Do podania winny być dołączone:

a) oszacowanie szkód przez b. komisję szacunkową, jeśli je poszkodowany posiada;

b) poświadczenie urzędu gminnego co do istnienia zasadniczych warunków uzyskania pomocy państwowej. (punkt „C” tyczy się budowli o charakterze publicznym; punkt „d” o scaleniu posiadłości ziemskich);

e) spis zasilków i pomocy otrzymanych na poczet odszkodowania tak w gotówce, jak i w naturze od instytucji Państwowych, Samorządowych, ewentualnie książeć zapomogowa, jeśli ją poszkodowany posiada.

Odnosne dowody mogą być przedłożone w oryginałach lub w uwierzytelnionych odpisach.

Wszelkie kosztorysy, względnie wykazy szkód sporządzone w markach polskich, winny zawierać przeliczenie na złote według tabelki rozporządzenia P. Prezydenta z dn. 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych. („Dz. Ust.” № 42 poz. 441). Wszelkie otrzymane już zapomogi w gotówce będą również przeliczane według powyższej wymienionej tabeli.

Na żądanie poszkodowanego starostwo może przyznać mu materiał drzewny z daniny lasowej w lesie na pniu, względnie z innych źródeł.

Jeśli poszkodowany, który ma przyznaną bez-zwrotną zapomogę przez b. komisję zapomogową, pragnie uzyskać zaliczkę na poczet pożyczki, winien to w podaniu wyraźnie zaznaczyć, dołączając egzemplarz odrębnego orzeczenia b. komisji zapomogowej.

Przed dokonaniem wypłaty wystawia poszkodowany skrypt dłużny na kwotę, która ma być wypłacona.

Termin spłaty 10 cioletni.

Konwersja pożyczek państwowych.

Urząd Pożyczek Państwowych rozpoczął dnia 1-go września r. b. zmianę obligacji pożyczek markowych na obligacje złotowej pożyczki konwersyjnej. Mimo, iż wymiana ta odbywać się będzie przez 4 miesiące, do dnia 1-go stycznia 1925 roku, zjawili się tłumy. Aby zbytniemu napływowi podołać i jak najszybciej załatwić interesantów Urząd Pożyczek Państwowych zwraca się do wszystkich przedstawiających obligacje do pożyczki konwersyjnej, aby obligacje do zmiany układali w kolejności numerów, celem ułatwienia sprawdzenia i przyspieszenia manipulacji. Urząd P. P. (w gmachu Galerji Luksemburga przy ul. Senatorskiej) załatwia interesantów od godz. 9 rano do 2-jej popoł.

Kupony pierwszej pożyczki dolarowej.

Oddziały Banku Polskiego z polecenia Ministerstwa Skarbu rozpoczęły realizować pierwsze kupony premjowej pożyczki dolarowej. Procent za pierwsze półrocze od jednej obligacji wynosi 12 centów i płatny jest w efektywnych dolarach, o ile przedstawiona zostaje do wypłaty większa ilość kuponów przynajmniej 9. Należności mniejsze niż 1 dolar wypłacone są w złotych według średniego kursu czeku na New-York w dniu 29-ym sierpnia r. b., wynoszącego 5 zł. 18 groszy.

Przy sposobności zaznaczyć należy, iż w dniu 1-ym października przypada trzecie kwartalne ciągnięcie premji pożyczki dolarowej, która z tego powodu jest znowu poszukiwana i zakupywana w większych ilościach.

Zmiana taryfy towarowej.

Zmiany i uzupełnienia taryfy towarowej, wprowadzone z dniem 1-go b. m. (Dz. Ustaw Nr. 77) dotyczą przewozu niektórych towarów, jako to: koksu, mialu kokсового, torfu, nasion, ziemniaków, nawozów sztucznych, węgla.

Jednocześnie wprowadzono nowe taryfy wyjątkowe na przewóz ziemniaków świeżych od wszystkich stacji kolejowych Zagłębia Sosnowieckiego i Górnośląskiego, na przewóz węgla drzewnego od wszystkich stacji kolejowych do stacji granicznych oraz do Gdańska i Gdyni, na przewóz jaj od granicy sowieckiej do granicy niemieckiej oraz do Gdańska, na przewóz wyrobów żelaznych i maszyn od granicy niemieckiej do granicy sowieckiej oraz na przewóz tranzytowy zboża w ziarnie i roślin strączkowych od granicy sowieckiej do granicy niemieckiej i do Gdańska.

Okólniki do Izb Skarbowych.

W końcu ubiegłego miesiąca Ministerstwo Skarbu rozesłało do Izb Skarbowych okólniki, w których, między innemi, wykazana jest sprawność produkcyjna walców.

W okólnikach tych, widocznie omyłkowo, jest powiedziane, że 1 metr walca, przy sile motoru do 25 H. P. produkuje na dobę 30 q „mąki pyłkowej“, a przy sile ponad 25 H. P. 38 q. „mąki pyłkowej“.

Jest to wprost nonsensem, gdyż dla wyprodukowania 38 q. mąki pyłkowej np. 50% trzeba zebrać 76 q. zboża!

Ilość ta jest śmieszną.

Ponieważ niektórzy inspektorzy Skarbowi, chcąc stwierdzić produkcję młyną, zastosowują „okólnikowe“ dane i określają, że 1 metr walca produkuje 38 q. „mąki pyłkowej“, co w rezultacie trzykrotnie prawie powiększa rzeczywistą produkcję młyną, zwróciliśmy się w tej sprawie do Ministerstwa Skarbu, które rozesła odpowiednie sprostowania.

Obniżenie opłat od polowania.

W „Dz. Urz.“ № 78, poz. 759 z r. b. ukazało się rozporządzenie Min. Spr. Wewn., wydane w porozumieniu z Min. Skarbu i Min. Rol. i Dóbr Państw., na mocy którego podatek od wykonywania prawa polowania obniża się poza obszarem gmin miejskich: w I strefie do 20 gr. za 1 ha; w II strefie do 10 gr. za 1 ha; w III strefie do 5 gr. za 1 ha i w IV strefie do 1/8 gr. za 1 ha.

Podatki od wykonania polowania, wpłacone przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia nie podlegają zwrotowi, ani też zaliczeniu na poczet innych podatków.

W sprawie opłat od kontraktów kupna i sprzedaży.

Ustawa z dnia 31 lipca 1924 r., Dz. U. Nr. 73, poz. 720 z dnia 26 sierpnia 1924 r.

Stawkę opłat stempłowych od przeniesienia tytułu własności nieruchomości (kontrakt kupna i sprzedaży), przewidzianą w wysokości 6%, obniża się na 4%, a podatek samorządowy, przewidziany w ustępie 1 art. 13 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych zmniejsza się na 2%.

Artykuł o zniesienie podatku na rzecz samorządów wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Bilanse w złotych.

Dla dopomożenia firmom i instytucjom przy bilansach złotych w związku z przeszacowaniem majątku i zobowiązań na walutę złotową, na mocy ostatniego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o „Bilansowaniu w złotych“ („Dz. Ustaw“ № 55) Towarzystwo Przyjaciół Skarbu Państwa zorganizowało pomoc buchalteryjną, jaką prowadzona będzie pod kierownictwem buchaltera-eksperta p. Antoniego Szyllera. Zgłoszenia członków Związku Młynarzy Polskich przyjmuje Sekretariat Gł. Tow. Przyjaciół Skarbu Państwa codziennie od godz. 12 do 2. (Rymarska 3, pokój 99, tel. 313-54).

Odpowiedzialność karna za fałszywe bilanse.

Od niejakiego czasu Izby Skarbowe, na skutek zlecenia Ministerstwa Skarbu, wdrażają, za pośrednictwem Prokuratury Państwa, dochodzenia karne przeciw zarządcom i buchalterom firm, obowiązanych do składania publicznych sprawozdań, żądając surowej kary za nieprawdziwe bilansowanie i prowadzenie ksiąg handlowych, służących za podstawę dla wymiaru podatku przemysłowego. Władze skarbowe powołują się przytem na artykuł 106 ustawy z 11-go maja 1923 r., dotyczący przestępstwa świadomego podawania w zeznaniu o obrocie, względnie w wyjaśnieniu nieprawdziwych wiadomości, mogących udaremnić wymiar, lub uszczuplić należny podatek.

Istota przestępstwa prowadzenia nieprawdziwych t. j. niezgodnych z rzeczywistością ksiąg handlowych, wzgl. fałszowania znajdujących się tamże wpisów, oraz zatajania i zaniechania adnotacji buchalteryjnych, służących za substrat, celem sporządzenia bilansu książkowego, nie jest przewidzianą ani w powołanym artykule 106, ani wogóle w rozdziale VI ustawy o państwowym podatku przemysłowym, a dotyczącym postanowień karnych. Natomiast znajdujemy w kodeksie karnym, obowiązującym w b. zaborze rosyjskim oraz na obszarze ziem wschodnich, przepis § 328, który, idąc znacznie dalej, aniżeli art. 106 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, uważa za czyn karygodny nie tylko podawanie w zeznaniu w obrocie względnie wyjaśnieniu nieprawdziwych wiadomości, lecz także umieszczenie w sprawozdaniach i bilansach przedsiębiorstw obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, wiadomości świadomie fałszywych, w celu zmniejszenia podatku procederowego (obecnie przemysłowego i wyłącznie takiego); lub zwolnienie od niego.

Odpowiedzialność karna spada na członków zarządu, odpowiedzialnych agentów towarzystw cudzoziemskich, buchalterów i wogóle osoby, które podpisały lub potwierdziły fałszywe sprawozdanie, bilans i zawiadomienia, dotyczące odnośnego podatku, Kodeks karny austriacki ogólny, oraz niemiecki, obowiązujący w b. zaborach i dzielnicach austriackiej wzgl. niemieckiej, przepisów karnych tego rodzaju wcale nie posiada, albowiem przestępstwa skarbowe ujęte są odrębnymi ustawami. Prócz tego nadzór nad firmami sprawozdawczymi i sposób ich wewnętrznego prowadzenia swoich spraw oddany został do kontroli po części sądom rejestralnym, po części zaś ministerstwu przemysłu i handlu. Niema zaś przepisu karnego, znamionującego fałszywe prowadzenie ksiąg handlowych, jako czyn odrębny, niezależnie od jego zamiarów i skutków za przestępstwo karne. Czyn ten natomiast staje się przestępstwem oszustwa z tą chwilą, kiedy pozostaje w związku z zamiarem wyrządzenia osobie trzeciej szkody. Prócz wprowadzenia w błąd przez umieszczenie fałszywych dat, konieczny jest jeszcze zamiar wyrządzenia szkody.

Jak już tedy wyżej wspomniałem, jedynie kodeks karny rosyjski w art. 328, pociągając do kary świadome fałszowanie bilansów i sprawozdań, uważa przez to za przestępstwo tego samego rodzaju

także fałszywe prowadzenie ksiąg handlowych. Dotyczy to jednakowoż wyłącznie przedsiębiorstw, które są osobami prawnymi, obowiązane do składania publicznych sprawozdań, nie zaś przedsiębiorstw należących do osób fizycznych. Przedsiębiorstwa tedy nie sprawozdawcze, należące do płatników, jako osób fizycznych, nie mogły być pociągane do odpowiedzialności za fałszywe prowadzenie swoich ksiąg handlowych, a tylko za świadomie fałszywe wiadomości o swoich obrotach i dochodach (art. 327 k. k. ros.). Niema też żadnej sankcji karnej na tego rodzaju płatnika za nieprowadzenie niesznurowanych ksiąg handlowych, albowiem art. 326 tegoż kodeksu nakłada obowiązek taki pod rygorem kary tylko na założycieli spółki, towarzystwa handlowego lub przemysłowego, w każdym razie akcyjnego lub udziałowego. Kodeksy karne austr. i niemiecki przepisu takiego nie posiadają. Z powyższego wynika, że władze skarbowe w doniesieniach swoich i żądaniu od sądów przeprowadzenia postępowania karnego, za fałszywe prowadzenie ksiąg handlowych, nie mogą się oprzeć na brzmieniu art. 106 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, a mogłyby powołać chyba tylko art. 328 kodeksu karnego rosyjskiego, o ile chodzi o osoby prawne sprawozdawcze, a więc spółki akcyjne, z ogr. odpowiedzialnością i t. d., gdyby nie ta, niczem nie wyjaśniona okoliczność, że artykuł ten już więcej nie obowiązuje!

Ustawodawcy zdarzył się bowiem nieprzyjemny lapsus, że w artykule 125 ustawy z 14 maja 1923 r. (rozdział VIII przep. końcowej), do ustaw, którym odebrana została moc obowiązująca, zaliczył także postanowienie karne zawarte w art. 327 i 328 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Prawda, że artykuł ten utracił moc obowiązującą już na mocy poprzedniej ustawy o państwowym podatku przemysłowym z roku 1922 (Dz. Ust. Nr. 17, art. 159, ustęp 3), to jednak należało uwzględnić fakt, że nowa ustawa zawiera postanowienia karno-skarbowe, wyodrębnione zupełnie od przestępstw kodeksu karnego powszechnego. Skutkiem tego zrezygnowania z przepisów art. 328 tegoż kodeksu, bez przyjęcia go do postanowień karno-skarbowych, ustawy z 1923 r., jest albo widoczną pomyłką, albo też rezygnacją z istoty przestępstwa w kodeksie rosyjskim inkryminowanego. Gdzie niema prawa i zakazu prawnego, tam nie może być przestępstwa karnego. Władze skarbowe nie mogą zatem domagać się kar sądowych za nieprawidłowe prowadzenie ksiąg handlowych, ani na płatników fizycznych, ani nawet na osoby prawne, zobowiązane do składania publicznych rachunków. *Rudolf Langrod.*

Artykuł powyższy, pióra Dr. Rudolfa Langroda, ukazał się w zeszycie zbiorowym letnim p. t. „Sprawy podatkowe“ (dwutygodnik, redagowany przez D-ra R. Langroda).

Biorąc pod uwagę doniosłość sprawy omawianej w tym artykule, umieszczamy go bez wszelkich zmian.

Organizacja.

Pod tym tytułem często przypominamy naszym wszystkim członkom, jak również i tym pp. młynarzom, którzy członkami naszymi nie są i żyją zdala od nas, że boczą od organizacji za przyczyn wprost niewiadomych i zaniedbują swoje obowiązki.

Bo zaiste, dopatrując się przyczyn, dla czego ludzie ci nie należą do Związku, dlaczego nie wzmacniają potęgi organizacji zawodowo-przemysłowej, dlaczego nie łączą się z organizacją, broniącą ich własnych interesów, nie można przyczyn tych dopatrzeć się.

Cóżby ich od tego wstrzymywało?

Ta kilkuzłotowa składka?

To niemożliwe! Niemożliwym jest, aby żałować kilku złotych dla sprawy tak ważnej, jak stać się członkiem bratniej organizacji, stojącej na straży interesów i losów młynarstwa polskiego!

To niemożliwe, aby młynarz żałował kilku złotych składki rocznej, wiedząc o tem, że skromna ta suma wzmacnia fundusze niezbędnej dla niego organizacji zawodowej, a osoba jego powiększa grono bratnie tej organizacji.

Nie chce się poprostu uwierzyć w to, aby dla tak ważnej sprawy żałować kilku złotych.

A jednakże, niestety, jest jakiś powód, stojący na drodze do Związku tym niedbałym pp. młynarzom; tkwi jakaś przyczyna, dla której do Związku należy rzeczywistych członków zaledwie kilkuset.

A podpisanych deklaracji mamy parę tysięcy...

Deklaracja — to zobowiązanie i to zobowiązanie bardzo poważne, wydane całemu zastępowi kolegów-współzawodników, którym przez podpisanie deklaracji powiedziało się: „Koledzy, ja idę z Wami ramię w ramię!”

To jest treść podpisania deklaracji!

A ilu z kolegów-młynarzy nie dotrzymuje swych zobowiązań.

Aż wstyd!

Ten nie opłacił składki za rok, ten za dwa lata, a są i tacy, co trzy lata zalegają w płaceniu składek...

Smutny to objaw...

Dla głupich kilku złotych składki rocznej nie dotrzymywać zobowiązań, poddawać się krytyce Zarządu i Dyrekcji i t. p.

Czyż to nie jest szkodliwe dla opinii poszczególnych pp. młynarzy. Albo, czy to nie szkodzi ich interesom?

Ilu ze swych członków obroniliśmy już od rozmaitszych niesprawiedliwości lub bezprawii, ilu z naszych członków składało nam podziękowania za wytrwałą obronę ich interesów, nie o pochwały nam tu chodzi, lecz mówiąc o tych podziękowaniach, chcemy pokazać, że je nam składano, to znaczy, że pracą zasłużyliśmy na nie.

Ale weźmy takie wypadki.

P. X. zwraca się do pewnych instytucyj z prośbą o otrzymanie pożyczki. Instytucja ta natychmiast zwraca się do nas, abyśmy udzielili opinii o p. X., czy jest wypłacalny, czy płaci punktualnie swoje zobowiązania i t. d.?

Cóż my odpowiemy, skoro, na przykład, p. X. trzy lata jest... niepunktualnym w płaceniu zobowiązań?

Trzy lata leży jego deklaracja—weksel, gdzie jest wyraźnie napisane, że deklarator zobowiązuje się do płacenia składek rocznych i trzy lata tych składek nie płaci.

Z jednej strony jest to gorzki zawód dla Związku Młynarzy Polskich i dla grona współkolegów, z drugiej zaś strony jest to niesolidne wywiązanie się przedsiębiorstwa, jako firmy.

Nie umiemy wprost nauczać tych ospałych kolegów, którzy do Związku nie należą, lub, jeśli należą, to nie płacą po parę lat składki, jesteśmy natomiast pewni tego, że przyjdzie chwila, w której zgłoszą się oni pod nasz sztandar, zrozumieją, że Związek jest ostoją ich przyszłych celów, że Związek jest tym wielkim domem, łączącym w zgodzie całą wielką rodzinę młynarzy polskich.

13) Pogadanka o młynie.

Pszenica.

Opis. Pszenica jest dojrzałym owocem rośliny *Triticum vulgare*, z rodziny traw, dług. 5—8 mm. grub. około 4 mm. mniej lub więcej pękate, formy owalnej. Wzdłuż ziarna ciągnie się brózdka od bródki (skupienia włosków jednokomórkowych) do zarodka. Waga zarodka nie przenosi zazwyczaj $1\frac{1}{2}\%$. Pszenica okryta (p. orkiszowa, orkisz), zamknięta jest ponadto w plewach, przyrośniętych do ziarna.

Zastosowanie i hodowla. Pszenica jest stosowaną głównie do wyrobu mąki, tylko nieznaczne ilości przemielane są na kaszę manną. Mąka natomiast ma nadzwyczaj szerokie zastosowanie zarówno do wyrobu najlepszego gatunku pieczywa, jak i do przerobu na skrobię i inne cele techniczne. Pszenica hodowana jest w całej strefie umiarkowanej obu półkuli w znacznych ilościach. W stosunku

do żyta ma nieco większe wymagania pod względem gleby, klimatu i uprawy i dlatego w naszym kraju nie na wszystkich ziemiach może być hodowana. W Europie pszenica jest głównie rozpowszechnioną na Zachodzie (we Francji pieczywo żytnie spotyka się względnie rzadko), natomiast w krajach bardziej na wschód położonych (poczynając od Niemiec północnych) pod względem rozpowszechnienia ustępuje żytu. W Polsce pod przenieć uprawia się mniej więcej ćwierć obszaru, uprawianego pod żyto, wszakże i tu daje się zauważyć stosunkowy wzrost zapotrzebowania na pszenicę. Zbiór pszenicy odbywa się tak samo, jak zbiór żyta.

Skład i własności. Ziarno pszenicy zawiera, jako główny składnik pożywny — skrobię (do 70%), obok niej ciała białkowe (11—17%), tłuszcz roślinny (do 2%), włóknik (około 2%), popiół (1,8%) i wilgoć (11—15%). Ciała białkowe, zawarte w pszenicy, mają charakter odrębny, sobie właściwy — głównym ich składnikiem jest gluten, którego niema w innych zbożach. Gluten jest bar-

Rolnictwo, Przemysł, Handel.

Wszechświatowe cukrownictwo po wojnie.

Jak podaje „Gazeta Cukrownicza” stan obecny cukrownictwa jest taki, że dosięga dopiero 60% ogólnej produkcji przedwojennej. Na rynku wszechświatowym przewagę bierze ilość cukru trzcinowego nad buraczanym.

W ostatnich tygodniach odbył się cały szereg zjazdów i konferencji w Czechosłowacji i Niemczech, gdzie b. szeroko omawiano sprawy cukrownictwa wszechświatowego. Co do produkcji cukru buraczanego, to w Europie produkuje miejsce zajmuje Polska, Czechosłowacja i Austria. Państwa te, pomimo przejść wojennych, zrównały obecnie obszary plantacji buraczanych z przedwojennymi.

Natomiast we Francji, Niemczech, Gdańsku i Rosji, plantacje buraczane są daleko mniejsze od przedwojennych. Naogół biorąc cukrownictwo wszechświatowe z każdym rokiem powojennym rozwija się i jest pewność, iż producenci cukru będą zmuszeni powrócić do kalkulacji przedwojennej i stanąć do wzajemnej konkurencji pomiędzy Państwami, co wpłynie na obniżenie cen cukru na rynku handlowym wszechświatowym.

Przewidywane zbiory.

(Komunikat Gł. Urzędu Statystycznego).

Główny Urząd Statystyczny komunikuje, że na mocy sprawozdań otrzymanych do dnia 1-go sierpnia r. b., stan urodzajów ważniejszych ziemiopłodów przedstawił się w następujący sposób:

Przypuszczalny przeciętny zbiór z hektara zasianej powierzchni w kwintalach (100 kg.) dla całej Polski wynosił: pszenica ozima — 11,1, pszenica jara — 8,1, żyto ozime — 10,3, żyto jare — 9,0, jęczmień ozimy — 14,7, jęczmień jary — 11,7, owies — 12,0.

Podane liczby są prowizoryczne, gdyż szacowania odbywały się dla ozimych w czasie żniw, a dla jarych przed żniwami, wobec czego mogą one ulec znacznym zmianom.

Jednakże, już obecnie wyjaśnia się, że urodzaj

ozimych zbóż w roku bieżącym będzie niższy, niż w roku ubiegłym. Najgorzej pod względem urodzajów przedstawia się Małopolska, gdzie zasiewy ucierpiały nie tylko z powodu niesprzyjających warunków ubiegłej zimy, ale także z powodu dużego zniszczenia dokonanego przez szkodnika t. zw. „niezmiarkę”, oraz częściowo z powodu posuchy na początku lata we Wschodniej Małopolsce. Najlepiej przedstawia się urodzaj w województwach Poznańskim i Pomorskiem, a także częściowo w Warszawskim i Łódzkim, jednakże w tych województwach żyto wykazuje plon dużo niższy, niż w roku ubiegłym. Dla poszczególnych województw przypuszczalny przeciętny zbiór ważniejszych ziemiopłodów w kwintalach z ha, według danych z końca lipca 1924 r., przedstawiał się następująco:

Województwa	Pszenica ozima	Pszenica jara	Żyto ozime	Żyto jare	Jęczmień ozimy	Jęczmień jary	Owies
Polska	11,1	8,1	10,3	9,0	14,7	11,7	12,0
Warszawskie	14,2	11,3	10,8	8,0	13,0	14,6	14,7
Łódzkie	14,2	12,0	10,1	8,9	12,8	8,9	13,5
Kieleckie	10,9	8,8	10,2	7,3	12,5	13,3	13,7
Lubelskie	12,2	9,7	9,9	8,3	11,9	12,2	12,7
Białostockie	12,2	9,4	9,8	7,7	—	10,8	11,0
Okr. adm. wileński	10,5	8,4	8,5	7,0	—	9,0	7,8
Nowogrodzkie	10,8	9,4	9,0	5,4	—	10,2	9,2
Poleskie	8,1	6,8	7,9	5,5	—	7,2	7,2
Wołyńskie	11,9	9,2	10,9	9,0	—	9,7	10,2
Poznańskie	18,5	16,4	14,8	12,3	17,7	18,4	19,0
Pomorskie	17,3	14,5	11,9	10,1	17,2	17,2	17,7
Krakowskie	7,4	7,1	6,8	6,6	9,0	9,5	11,0
Lwowskie	7,2	5,7	6,9	6,6	8,9	10,9	10,4
Stanisławowskie	7,9	6,4	7,9	7,3	8,5	7,9	8,6
Tarnopolskie	9,2	6,0	8,5	10,8	7,8	9,5	10,6
Śląskie	8,1	7,1	8,2	7,3	7,0	11,0	10,7

dzo pożywny i lekko strawny. Potrawy z mąki pszennej są doskonale przyswajalne przez organizm ludzki. Ilość białka w pszenicy waha się w znacznych granicach, zależnie od odmiany, gleby i uprawy. W szczególności znaczną zawartość białka wykazują odmiany pszenicy twardej.

Odmiany. Najważniejsze odmiany pszenicy spotykane w handlu i przedstawiające często również odmiany botaniczne, są: 1. Puławka, Dańkowska pszenica, Wysoko-Litewska, Sandomierska i ich pochodne; ziarno koloru kremowo-żółtego, przeważnie duże, o przekroju mączystym, u nas najpospolitsze, 2. pszenica nie uszlachetniona: ziarno kremowo-żółte, drobne, w przekroju mączyste. 3. Square-head: ziarno żółto-brunatne do brunatno-czerwonego, wielkość średnia, przełom przeważnie mączysty. 4. Banatka, Ostka galicyjska, ziarna czerwone z odcieniem żółtym lub brunatnym, przeważnie niewielkie, o przekroju szklistym, zbliżonym do trójkąta, typu pszenicy twardej. 5. Pszenica twarda (łac. *Triticum durum*. ang. Hard wheat, niem. Hartweizen) posiada

ziarno o przekroju ściśniętym zbliżonym do trójkąta, o przełomie szklistym, koloru czerwono-brunatnego, formy nieco wydłużonej, niewielkie, u nas spotykane rzadko, na południo-wschodzie, znana pod nazwą arnautki i kubanki. 6. orkisz, pszenica orkiszowa (łac. *T. spelta*) u nas uprawiany tylko wyjątkowo w okolicach podgórskich, na Podkarpaciu, posiada plewę przyrośniętą do ziarna, w przekroju formy trójkątnej. Z zagranicznych odmian, rozróżnianych zwykle podług pochodzenia, odróżniamy: 1. pszenicę amerykańską, brunatno-czerwoną, często szklistą, często twardą, często silnie zanieczyszczoną owsiakiem, 2. pszenicę rumuńską, czerwona, drobna, przeważnie niedostatecznie oczyszczona, banatkę. 3. pszenicę południowo-rosyjską, czerwona lub kremowa, o ziarnie przeważnie dużym i ładnym; przed wojną była ceniona mąka z arnautki i kubanki t. zw. krupczatki, jako domieszka do mąki krajowej, mniej zasobnej w białko.

P. Minister Przem. i Handlu Kiedroń interesuje się warszawską giełdą zbożowo-towarową.

W dniu 4 b. m. t. j. w czwartek pan Minister Przemysłu i Handlu Kiedroń odwiedził Giełdę Zbożowo-Towarową w Warszawie.

Na zebranie giełdowe pan Minister przybył o godz. 2-iej w towarzystwie Komisarza Giełdy A. Siebeneychena. Pana Ministra powitali na sali giełdy (Królewska 12/14) Prezes Rady Giełdy Zbożowo-Towarowej p. Z. Chrzanowski, dyżurny członek Rady p. K. Zbikowski oraz dyrektor Giełdy p. T. Staniszewski, który obok Prezesa udzielał objaśnień.

Pan Minister, podczas zebrania, interesował się techniką zawierania transakcji, a także kontrolą tychże transakcji, szczególnie zaś kwestją układania ceduły urzędowej, która stanowi atrybut Komisji Notowań, zasiadającej po każdym zebraniu giełdowym. Cedułę z dnia 4 b. m. pan Minister raczył osobiście podpisać.

Jarmark na chmiel.

Bank Gospodarstwa Krajowego w dążeniu do ożywienia życia gospodarczego kraju postanowił poprzeć odbyć się mający w połowie października r. b. jarmark chmielarski. Cała organizacja techniczna jarmarku znajduje się w rękach warszawskiej giełdy towarowej. Bank zaś da lokal i będzie udzielał zaliczek na chmiel. Władze Banku mają nadzieję, że w ten sposób ściągną do Warszawy zarówno konsumentów jak i producentów chmielu.

Jarmark ów ma ważne znaczenie raz dlatego, że pewna ilość towarów będzie prawie bezpośrednio sprzedana konsumentowi, oraz dlatego, że w handlu tym, podlegającym dużym wahaniom, ustali pewne oficjalne skonstruowanie cen rynkowych, że więc producent już od wiosny r. p. będzie mógł sprzedawać swój towar po cenie notowanej na jarmarku chmielarskim. Oczywiście tegoroczny jarmark nie będzie obejmował znacznych ilości towaru (znaczna bowiem część chmielu jest już zakontraktowana i zaliczkowana), będzie on jednak zapoczątkowaniem tych jarmarków na przyszłość. Ze strony Banku Gosp. Krajowego sprawą tą zajmuje się p. dyr. Roszkowski.

Bilety Banku Polskiego.

Według rozpowszechnionej i w ostatnim czasie dość często powtarzanej opinii, ilości środków pie-

niężnych, znajdujących się obecnie w Polsce w obiegu, jest zbyt mała i nie odpowiada potrzebom życia gospodarczego. Nie przesadzając, czy twierdzenie takie jest uzasadnione, pamiętać należy o tem, że ilość środków obiegowych nie może być powiększana w sposób sztuczny i w tempie pośpiesznym, lecz zmiany muszą w tej dziedzinie następować w sposób organiczny, a zatem stopniowo.

Jeżeli przyjrzymy się liczbom z ostatnich kilku miesięcy, zauważymy też istotnie bardzo poważne zwiększenie obiegu pieniężnego. Ogólna wartość marek polskich, znajdujących się w obiegu, wynosiła (po przeliczeniu na złote):

w końcu października 1923 r. około 75 milj. zł.; w końcu listopada 1923 r. około 78 milj. zł.; w końcu grudnia 1923 r. około 102 milj. zł.; w końcu stycznia 1924 r. około 165 milj. zł.; w końcu lutego 1924 roku około 293 milj. zł.; w końcu marca 1924 r. około 331 milj. zł.; w końcu kwietnia 1924 roku około 317 milj. złotych.

Tak w ciągu pierwszych 4-ch miesięcy stabilizacji obieg pieniężny wzrósł przeszło 3-krotnie.

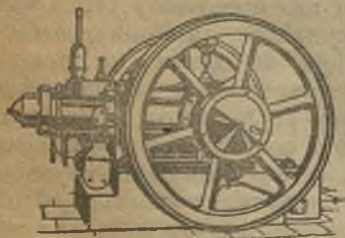
Po powstaniu Banku Polskiego rozwój idzie w tym samym kierunku, gdyż ogólna ilość wszystkich środków obiegowych (t. j. biletów Banku Polskiego, marek polskich, biletów zdawkowych oraz bilonu metalowego) wynosiła: w końcu maja około 440 milj. zł., w końcu czerwca—489 milj. zł.; w końcu lipca—531 milj. złotych.

A zatem przez pierwsze 3 miesiące istnienia Banku Polskiego ilość środków obiegowych wzrosła więcej, niż 200 milionów złotych. Procentowy wzrost w poszczególnych miesiącach wynosił:

w maju	21 proc.
w czerwcu	14 „
w lipcu	13 „

Liczyby te świadczą wyraźnie o tem, że w obiegu jest coraz więcej środków pieniężnych, mimo, że tętno życia gospodarczego w ostatnich miesiącach było słabsze.

Dane niniejsze mają dla faktycznej oceny stosunków daleko większe znaczenie, niż zestawienie porównawcze ilości środków pieniężnych z innemi państwami. Warunki w poszczególnych krajach (poziom i chwilowa konjunktura życia gospodarczego, szybkość obiegu pieniężnego, ilość jednostek pracujących w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danego kraju) przedstawiają się tak różnorodnie, iż wyciąganie wniosków z cyfr, obliczanych na niejednolitych podstawach, doprowadza często do mylnych wyników.

TOWARZYSTWO FABRYKI MOTORÓW

„PERKUN”

SPÓŁKA AKCYJNA

w Warszawie, Praga, Grochowska 46. Tel. 84-40.

Wyrabia.

MOTORY SPALINOWE: stałe o mocy od 7 do 60 K. M., przewożne od 7 do 30 K. M., i przenośne 6 K. M., zastępujące kieraty.

TOKARNIE REWOLWEROWE: najnowsze typu z dokładnym przyrządzeniem do gwintowania i z urządzeniem do prowadzenia i podawania obrabianego materiału.

Motory „PERKUN” uzyskały w Paryżu w r. 1921 pierwszą nagrodę na konkursie motorów spalinowych „SEMI-DIESEL”. W Polsce, Rosji, Rumunji i Francji pracuje przeszło 6000 motorów „PERKUN”.

Doniesienia rozmaite.

Banknoty złotowe II emisji.

Z dniem 3-go b. m. zostały puszczane w obieg przez Bank Polski banknoty 5 cio złotowe II emisji, z datą: Warszawa, 15 lipca 1924 r.

Banknoty te wykonane są na papierze z bieżącym wodnym znakiem BP. w sześcioboku, w rysunkach i wymiarze nie różnią się od banknotów I emisji, znajdujących się w obiegu, jedynie tylko posiadają zmieniony tekst, kształt cyfr, numeracji i podpisy.

Przewóz węgla.

Celem przyjsia z pomocą przemysłowi węglowemu od d. 1 b. m. obniżono taryfę na przewóz węgla, tak w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym. W celu zaprowiantowania zagłębi węglowych w ziemniaki, wprowadza się z d. 15 września do 15 listopada zniżkę na przewóz ziemniaków do Sosnowca, Dąbrowy i Będzina, oraz do stacji okręgu katowickiego. W uwzględnieniu potrzeb województw Małopolski, ustalono dla przewozu nasion siewnych ulgową taryfę, dającą 28%-ową zniżkę od taryf normalnych.

Zwyżka ceny żyta.

Porównanie cen żyta na rynkach światowych wykazuje, iż w sierpniu w okresie, w którym żyto na giełdzie warszawskiej podróżowało o 40% — w Berlinie zanotowano zwyżkę 0,6%, w Pradze — zniżkę 0,3%, w Liwerpoolu — zwyżkę 0,3%.

Należy dodać, że w Polsce od początku r. b. cena żyta miała tendencję zniżkową do końca lipca w przeciwieństwie do rynków zbożowych zagranicznych, na których ujawniono stałą nieznaczną zwyżkę.

Echa wycieczki rolników francuskich do Polski.

Stosowanie systemu selekcji przez naszych rolników, zarówno w dużych, jak i mniejszych gospodarstwach, zwróciło powszechną uwagę francuskiej wycieczki rolniczej, bawiącej u nas w czerwcu r. z. Jeden z jej uczestników inż. H. Hitier opisuje obecnie w „Journal d'Agriculture Pratique“ (Nr. 30 z b. r.) zastosowanie selekcji roślin uprawnych według wzorów widzianych w gospodarstwach polskich.

Drożyzna w sierpniu.

Komisja do badania wzrostu lub spadku drożyzny przy głównym urzędzie statystycznym ustaliła, że w sierpniu r. b. wzrost drożyzny w Warszawie wyniósł 6.97 proc. w porównaniu z lipcem.

Nowy transport bilonu.

Dnia 1-go b. m. nadszedł do Warszawy nowy transport niklowych monet 10-ciogroszowych w ilości 10.000.000 sztuk, 4 wagony monet 50-ciogroszowych w ilości 5.500.000 sztuk, oraz 20-groszowych w ilości 9.000.000.

Bilety zdawkowe.

W związku ze zwiększeniem się ilości bilonu metalowego Ministerstwo Skarbu poleciło wstrzymać emisję groszowych biletów zdawkowych. W tych dniach zniszczono znaczniejszy zapas tych biletów.

Z Mennicy Państwowej.

Do mieszczącej się na Pradze w zabudowaniach po byłym rosyjskim monopolu wódczanym Mennicy Państwowej przenoszone są obecnie oddziały mennicy, które dotychczas mieściły się przy Urzędzie Probierzczym przy ul. Złotej. W tym celu mennica została odpowiednio rozbudowana. Zgrupowanie wszystkich działów Mennicy na Pradze nastąpi ostatecznie w październiku r. b.

Obecnie Mennica Państwowa bije monety wartości 2 i 5 groszy. Dzienna produkcja wynosi przeciętnie 280.000 sztuk, które co drugi dzień dostarczane są do Skarbcza Emisyjnego.

Srebrne dwuzłotówki.

Stosownie do umowy, pierwsze transporty monet srebrnych nadesłane będą do Warszawy najpóźniej po upływie 4 ch tygodni od zaakceptowania próbnych egzemplarzy. Ponieważ próbne egzemplarze monet dwuzłotowych srebrnych znajdują się obecnie w drodze, pierwszy transport monet srebrnych nadejdzie do Warszawy w połowie października r. b. Monety srebrne będą natychmiast puszczane w obieg.

Odpowiedzi Administracji.

Składkę członkowską za 1924 r. opłacili.

Centrala: J. Nazarewski, Hołowczyce. Klein i S-ka, Węgrów. W. Strakacz, Strobów. W. Wierzejski, Międzyrzec. H. Szwelicki, Zaborów-Leśny. A. Rejdaszko, Sielce. B. Malcz, Olszowa. Z. Grabau, Półko. F. Lange, Radziejów. R. Jędrzejczak, Wiskitki. J. Frey, Okradzionów. Fr. Muraśko, Pereżyry. Neuman i S-ka, Koło. J. Zaleskiewicz, Płock. M. Miłoszowa, Sarnaczów. Młyn „Polonja“, Warszawa. W. Budyta, Sobienie-Jeziory. M. Imszeniecki, Suwałki. A. Michalski, Warszawa. M. Koprowski, Czerniewice. St. Komorowski, Czerniewice. K. Maciejewski, Czerniewice. M. Szym-

czak, Pyzdry. Sz. Segalowicz, Grajewo. G. Nowiński, młyn „Ołda“. Młyny Kołomyjskie. I. Goldberg i S-ka, Kołomyja.

Oddział Radomski: Br. Siedlecki.

Oddział Wieluński: Wł. Światłowski.

Oddział Opoczyński: B-cia Jasińscy, sukcesorowie.

Oddział Biała-Podlaska: B. Ratajewicz.

Oddział Kaliski: A. Deutschman.

Oddział Lipnowski: G. Becel.

Oddział Piotrkowski: A. Suppody, Wł. Szymczyk, J. Rogozin i Wł. Krekiewicz.

GIEŁDY ZBOŻOWE

25/VIII — 10/IX 1924.

	25/VIII	30/VIII	5/IX	10/IX	U W A G I
	w złotych	w złotych	w złotych	w złotych	
Warszawa					
pszenica kongresowa.	27,00	26,00	26,00	26,00	fr. st. zał.
żyto kongres. 118.	19,00	19,00	18,00	19,00	
" 117.	17,00	18,00	18,00	18,00	
mąka żytnia 70%	—	—	—	—	
" 50%	34,00	34,00	34,00	34,00	
otręby żytnie	12 *)	12,00	12,00	12,00	*) loco Warszawa.
" pszenne.	—	—	—	—	
jęczmień browarny	22,00	22,00	22,00	22,00	
" kongresowy	—	—	—	—	
Lwów					
pszenica krajowa	22,00	22,00	22,00	24,00	
otręby pszenne	—	—	—	—	
żyto małopolskie	16,00	16,00	14,00	16,00	
jęczmień przemiałowy	—	—	—	—	
" browarny	—	—	20,00	22,00	
mąka pszenna "0"	—	—	—	—	
" żytnia "0"	—	—	—	—	
Poznań					
pszenica	24,00	24,00	24,00	24,00	
żyto	18,00	18,00	16,00	18,00	
jęczmień zwykły	—	—	—	—	
" browarny	20,00	22,00	22,00	22,00	
mąka pszenna krajowa 50%	—	—	—	—	
" żytnia 70%	—	—	—	—	
otręby pszenne	—	—	—	—	
" żytnie	12,00	12,00	12,00	12,00	

W okresie sprawozdawczym tendencja utrzymana przy średnich obrotach.

Giełdy zbożowe zagraniczne.

HAMBURG (w markach złotych)

CHICAGO (w cts. za 1 bushel)

25/VIII: pszenica—115; żyto—77,25; owies—46,50.

5/IX: pszen. — 115; żyto — 85,42; owies—51½.

25/VIII: pszenica — 146,— 170; żyto — 122 —

128—owies — 129 — 136.

5/IX: pszenica—146; żyto—132; owies—136.

Przegląd giełdy pieniężnej w Warszawie.

25/VIII — 10/IX 1924.

	25/VIII	30/VIII	2/IX	7/IX	10/IX
Dolary St. Zjedn.	5,18	5,18	5,18	5,18	5,18
Funty angielskie	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00
Franki szwajcarskie (za 100 fr.) . .	92,40	92,50	92,65	93,00	92,65
„ francuskie (za 100 fr.) . . .	33,45	33,65	33,94	33,58	31,10
Korony czeskie (za 100 kor.) . . .	15,32	15,25	15,35	15,35	15,35
Bony złote serja II.	0,90	0,75-0,80	0,75	0,75	0,75

Notowania w złotych.

Spieszcie z wpłacaniem składek!

Roczna składka członkowska zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania Delegatów Oddziałów Związku z dn. 27 maja 1923 r. wynosi:

Od wiatraków i młynów jednozłożeniowych 10 klg. żyta.

Od wiatraków o 2-ch i więcej złożeniach po 10 klg. od złożenia.

Od młynów o 2-ch i 3 ch złożeniach po 20 klg. od złożenia.

Od młynów o 4 ch i 5-ciu złożeniach po 35 klg. od złożenia.

Młyny powyżej 5-ciu złożów po 45 klg. od złożenia.

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy, technicy płacą rocznie równowartość 10 klg.

Czeladnicy, praktykanci równowartość 8 klg. żyta.

Za złożenie liczy się pojedynczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w sto-unku 2-ch złożów), jedna para kamieni, perlak i jagielnik.

Równowartość 1 klg. żyta wynosi obecnie 10 groszy.

**100.000 złotych polskich to jest 20.000 dolarów
rozdajemy za darmo jako premje tym, którzy zakupią nasz**

„Wielki Ilustrowany Kalendarz Chaty Polskiej na rok 1925“.

W niedługim już czasie ukaże się z druku Wielki Ilustrowany Kalendarz Chaty Polskiej na rok 1925. Kalendarz ten przeznaczony dla Was rolnicy polscy. Chcemy żeby on podtrzymywał w Was wiarę Ojców Waszych, by był Wam doradcą w chwilach zwątpień i trosk a zarazem by pogłębiał w Was i w rodzinach Waszych miłość Ojczyzny, przywiązanie do Świętej Ziemi rodzinnej, by był dla Was najmielszą książką w której czytaniu znajdziecie całą moc ciekawych artykułów o treści religijnej, rolniczej, patriotycznej, ze świata, poradnik jak ustrzedz Was i rodziny Wasze, obory Wasze przed różnymi chorobami które niestety tak często nawiedzają wieś naszą. Znajdziecie tam również poradnik w sprawach podatkowych. Treść jak widziecie bogata i zajmie aż kilkaset stron druku. Pragnieniem naszym jest również by znalazł się on w każdej chacie polskiej, by kalendarz nasz wyrzucił precz z naszych chat różne niemieckie kalendarze po polsku drukowane, ba nawet zawierające portrety Świętych Pańskich a to celem łatwiejszego oszukania Was rolnicy polscy. Celem zachęcenia Was do nabycia naszego kalendarza przeznaczyliśmy na nagrody dla nabywców naszego kalendarza **100.000 złotych** a mianowicie:

- 2 nagrody — komplet maszyn i narzędzi rolniczych wartości po 2,500 zł. . . t. j. 5,000 zł.
- 2 nagrody — kompletne wyprawy ślubne po 2,500 zł. t. j. 5,000 zł.
- 50 nagród — ule lub niezbędne przybory przy prowadzeniu pszczelnictwa
wartości po 200 zł. t. j. 10,000 zł.
- 100 nagród — złote zegarki męskie lub damskie po 200 zł. t. j. 20,000 zł.
- 50 nagród — zegary ściennie szafkowe po 200 zł. t. j. 10,000 zł.
- 100 nagród — 3-metrowe kupony sukna na ubrania męskie wartości po 100 zł. t. j. 10,000 zł.
- 400 nagród — w postaci różnych maszyn, narzędzi rolniczych i mleczarskich po 100 zł. t. j. 40,000 zł.

Razem 704 nagrody ogólnej wartości 100.000 złotych.

O nagrody powyższe ubiegać się mogą wszyscy którzy najpóźniej do 1 listopada b. r. nadesłali nam zamówienie na kalendarz, którego cena wynosi 3 zł. 50 gr. wraz z przesyłką pocztową, oraz gotówkę za kalendarz. Każda z powyższych osób zostanie wpisana do losowania które odbędzie się 11 listopada b. r. pod nadzorem rejenta i ma w ten sposób możność otrzymania za darmo bardzo cennych przedmiotów. Każdy bierze udział w rozdziale nagród tyle razy ile zakupił kalendarzy. Nagrody obliczone są na udział 200,000 kupujących i w razie zwiększenia się lub zmniejszenia tej ilości będą odpowiednio pomnożone lub zredukowane. Przyznanie nagród jest ostateczne i jako dobrowolny podarek wyklucza drogę sądową. Rozsyłka kalendarzy rozpocznie się 1 listopada b. r.

Zamówienia adresować należy:

POLSKI INSTYTUT WYDAWNICZY, Warszawa, ul. Zielna 47

w lokalu zakładów drukarskich „Rozwój“.

Należność należy przesyłać równocześnie z zamówieniem na nasz rachunek w Pocztowej Kasie Oszczędności w Warszawie. N rachunku 8757. Czeka na przesyłkę pieniędzy otrzymacie w każdym urzędzie pocztowym. Wybór maszyn i narzędzi rolniczych pozostawiamy do woli wygrywającego.

Ryflarka

ze szlifiarką, dobrze utrzymana,
nadająca się dla małych przedsiębiorstw
młynarskich na sprzedaż.

Młyn Ziemiański Tow. Akc.

Poznań, pl. Nowomiejski 2.

„MŁODY ROBOTNIK”

Rok III istnienia.

Każdy młyn winien zaprenumerować
dla swych młodych pracowników dwuty-
godnik chrześc.-narodowy wychodzący
w Warszawie; przy ulicy Zielnej № 42.

2 złote kwartalnie. Konto P. K. O. 4970.

Zakład Budowy Młynów M. STEIHAUS

Lwów, ul. Krasickich 1. 18 A.

POLECIA ZE SKŁADU:

2 pary wałców podwójnych „Ganz” wym. 250/800 naj-
nowszej konstrukcji, ukośne (diagonal) oraz 2 pary wał-
ców pojedynczych „Ganz” wym. 300/800.

Ryflarka

podwójna szwajcarskiej fabryki
„OERLIKON ZÜRICH”

waga 1400 kg. dobrze utrzymana na sprzedaż.

Młyn Ziemiański Tow. Akc.

Poznań, pl. Nowomiejski 2.

POMOCNIK MŁYNARZA

szuka miejsca w średnim lub większym młynie w celu
nauki języka polskiego. Ma lat 21, abstynent, z bardzo
dobrymi świadectwami, obznajmiony z obsługą wszyst-
kich nowych maszyn. Przez dwa lata prowadził samo-
dzielnie młyn i Oferty kierować do: L. J. REICHHART,
Polasy, p. Nemeckie Prawno, zupa Nitra, Czechosłowacki.

Prawdziwa szwajcarska gaza jedwabna

gaza miedziana, mosiężna, pocynkowana i surowa, gurty elewatorowe wyrobu krajo-
wego i zagranicznego.

Narzędzia do ostrzenia, kubły elewatorowe, taśma do gazy, pasy skórzane z szerści wielbłą-
dziej, balaty i bawełny. — Pakunki wszelkiego rodzaju, armatury, tarcze szmerglowe i wszyst-
kie inne artykuły techniczne.

PRZEDSTAWICIELSTWO ZAGRANICZNEJ FABRYKI MASZYN MŁYŃSKICH

OLEJE I TŁUSZCZE

SCHEERSCHMIDT I HOFFMANN

BYDGOSZCZ, DWORCOWA 57a.

Telefon 19-40. Adres telegr. SCHEERHOFF.

Dyrektor Młyna Handlowego

obecnie na kierowniczym stanowisku poszukuje posady
od zaraz lub później.

Oferty uprasza się do Biura Ogłoszeń „PAR”
POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 1, pod Nr. 59.454.

Poszukuje się do kupna

werk młyński

w dobrym stanie, z drobnym działem.

Poczta Łowicz, Kalenice, Straszewski.

Wykwalifikowany kierownik młyna

poszukuje samodzielnej posady. Znajomość maszyn wszel-
kich konstrukcyj. Samodzielny remont maszyn i wszel-
kie reperacje młyńskie. Gruntowna znajomość młynów
parowych, gazowych i wodnych. Świadectwo posiadam.

Wiek 36 lat. — : Łaskawe oferty kierować:

Łowicz, skrz. pocztowa № 8, Ignacy Karczewski.

Książki obrotowe dla młynów gospo-
darczych i handlowych nabywać moż-
na w Związku Młynarzy Polskich po
cenach konkurencyjnych.